

Wieder Kálmán És Andor

A kép 1948-ban, a zsidó hadseregben készült, Netanján. Wieder Andor és Wieder Kálmán, a testvéreim vannak a képen. Andor áll a jobb oldalon, Kálmán a balon. A fénykép hátoldalán ez olvasható: 'Szeretettel emlékül Hámitól és Kálmántól, 1948, Netanja'. Andor testvérem sorsa így alakult a háború alatt: munkaszolgálatos volt Ukrajnában. Utána 1945-ben, azt hiszem, júniusban vagy júliusban Prágán keresztül eljött Munkácsra. Itt volt négy vagy öt napig, nem tetszett neki semmi. Akkor még a szovjet hatalom csak az elején volt, akkor még lehetett menni, a határok nem voltak lezárva. És visszament Prágába, összetalálkoztak Kálmánnal. Akik visszajöttek zsidók, egy helyen éltek Prágában, ahol támogatták őket, ott találkoztak ők is. Kálmán, a fiatalabbik öcsém Auschwitzba került, de életben maradt. Sikere volt [szerencséje volt], sokaknak siker, sokaknak nem! Erős fiú volt, úgyhogy mindig munkára is felhasználták, és sikerült túlélnie. A háború után nem is jött vissza Munkácsra, hanem Prágába ment, rövid ideig ott volt. Prágából Kálmán, Andor és

még egy testvérem, Mendel Párizsba ment, és onnan mindhárman kivándoroltak Izraelbe [Akkor még: Palesztina. Izrael Állam 1948 májusában alakult meg. -- A szerk.]. Andor és Kálmán 1948--1949-ben az izraeli hadseregben harcolt az arabok ellen [lásd: 1948-as függetlenségi háború Izraelben]. Andor meg is sérült, most is érzi néha a sérülést, a térdében volt egy golyó. Andor ma Brüsszelben él, Kálmán az 1960-es évektől Torontóban élt, 1980-ban halt meg.